

Sprawozdanie opisowe za r.1961.

- 1.a. W czytelni pracuje 7 osób, z czego 4 bibliotekarki, w tym kierownik placówki, 2 magazynierki i 1 woźna. Szatnia wspólna z Bibl. Dziecięcą i Wypożyczalnią obsługują 2 szatniarki. Zmiany personalne jakie miały miejsce w roku sprawozdawczym są bardzo korzystne dla Czytelni. Wszystkie koleżanki mają skończony kurs bibliotekarski i pracują bardzo dobrze. Magazynierki Czytelni są pracownikami starymi, ale poza praktyką, nie mają żadnego przygotowania zawodowego. Dokształcanie jest niemożliwe zarówno ze względu na ich wiek jak na brak podstawowego wykształcenia.
- b. Lokal Czytelni duży widny składa się z 2 sal czytelnianych jedna na 40, druga na 10 miejsc, hallu, małego pokoju przechodniego, stanowiącego pracownię oraz dużego odpowiadającego potrzebom Czytelni magazynu. Zła wentylacja lokalu Czytelni zwłaszcza przy stale wzrastającej frekwencji daje się dotkliwie odczuwać zarówno czytelnikom jak pracownikom. Poruszam tę sprawę w każdym sprawozdaniu ale niestety bez skutku.
- c. Urządzenie Czytelni jest zadowalające. Hall Czytelni w roku sprawozdawczym został zaopatrzony w stoły, krzesła, popielniczki, co bardzo ułatwia utrzymanie porządku. Zaprojektowane uzupełnienie w regałach na sali pomogą w odpowiednim udostępnieniu czasopism bieżących i ewentualnie powiększeniu księgozbioru podręcznego. To że lokal wymaga odnowienia jest sprawą oczywistą i niewątpliwie przewidziany jest remont całego budynku Biblioteki.
- 2.a.b. Strukturę księgozbioru obrazuje systematycznie prowadzona struktura nabytków w/g działów klasyfikacji dziesiętnej. Stan księgozbioru na dzień 1.I.1962 r. 13892 vol. W roku 1961 przybyło 1372 vol., ubyło 1138. Z bezpośredniego zakupu 1097, z przydziału Centrali 215, dar Biblioteki PPR-4, oraz przybytki 96 czasopism z prenumeraty. Z 1138 vol. ubytków: wycofano-przekazano Centrali 1134, 2-przekazano innym placówkom, 1 vol.-zaczynany i 1 zagubiony.
- Na ogólną liczbę przybytków 1372 przybyło:
z 0-43	z 3-299	z 6 -178	z 8-203
1-52	4-135	61- 30	9-137
2-10	5-206	7 - 63	91- 16
- W skład 3-ki, z której przybyło 299 najwięcej wchodzi wydawnictwa społeczno-polityczne, pedagogiczne, prawnicze, gospodarcze itp.

Studiujących pedagogikę w Studium Naucz. i na wydziale pedagog. U. L. mamy 88 osób, z Lic. Pedagog. 65, nauczycieli-94. Stud. Prawa U. W. jest 65, prawników -18, stud. wydziału Ekonomii U. L. -10, ekonomistów 20. Spośród grupy "inni" wiele osób studiuje prawo i pedagogikę zaocznie bądź dokształca się na różnego rodzaju kursach. W skład tej grupy wchodzi oficerowie, jest ich u nas 32-są to właściwie studenci Wojsk. Ak. Polit. Uczniowie szkół średnich, których u nas mamy 1088 osób, również korzystają z wydawnictw działu 3.

Dział 8/203/ i 9/137/wydatnie uzupełniany służy młodzieży szkół średnich 1088 osób, stud. filologii 148, historii 14 i wielu osobom dokształcającym się w różnego typu szkołach.

Dużą liczbę woluminów z 5-ki/206/ i 6-ki/178/tłumaczy się dużymi liczbami czytelników z P.W. 438, U.W. wydział mat./fizyczny 32, chemii 43, biologii 32 i in. oraz Akademia Medyczna 267, Państwowa Szkoła Techniczna 36, Żeńska Szkoła Architektury 19 i in.

Książek medycznych zakupiono tylko 30, w stosunku do ilości stud. A.W. i szkół średnich medycznych bardzo mało. Kupujemy z tej dziedziny podręczniki i wydawnictwa encyklopedyczne, książki medyczne naukowe dla lekarzy, których ukazuje się więcej, u nas nie są wykorzystywane, nawet lekarze odwiedzający Czytelnię z nich nie korzystają i dlatego ich nie kupujemy.

Pozostałe działy są zaopatrywane w miarę jak się ukazują z nich celniejsze pozycje. Uzupełniamy księgozbiór w oparciu o wskazówki ustalane na miesięcznych zebraniach kierowniczek czytelni, w których bierze udział przedstawiciel Ośr. Instr.-Met. Zarówno w ilości nabytków jak i w ich strukturze nie ma większych odchyień w stosunku do 1960 r. Dość znaczna różnica jest jedynie w dziale 4 co jest zjawiskiem bardzo korzystnym ze względu na duże braki w tym dziale.

c.i.d. Zarówno uzupełnianie jak opracowanie Książelnia prowadzi w swoim zakresie. Stan katalogów alfabetycznego i systematycznego jest dobry. Mimo trudności jakie powstały w związku ze zmianami personalnymi zaległości w opracowaniu księgozbioru Czytelnia nie ma. Wszystkie koleżanki pracują sprawnie ale pokaźny wzrost frekwencji, a zwłaszcza młodzieży szkolnej-czytelnika bardzo absorbującego spowodował zaniedbanie kartoteki tematycznej ogólnej i literackiej, przegadność których wobec doskonałych wydawnictw tego typu co "Świat w przekroju", małych encyklopedii różnych nauk i wielu dzieł zwartych w dużym stopniu się zmniejszają.

W ramach prac zleconych przekatalogowano 1009 dzieł/łącznie przekatalogowano ok. 2/3 przeznacz. do przekatalogow. katal.klamr./ W związku z tym napisano 2561 kart katal., 621 kart pomocniczych oraz 105 godzin zużyto na meliorację tych kart. Zarówno prace

przygotowawcze jak prace końcowe jak korekta włączanie kart wykonano w ramach normalnych godzin pracy. Dużym wysiłkiem było wycofanie 1134 woluminów. Prace związane z selekcją/ konsultacje z przedstawicielem ośrodka/, sporządzanie spisów itp. zajęły pracownikom Czytelni dużo czasu. Niestety praca ta nie została ukończona całkowicie.

- e. Stan katalogów kartotekowych jest dobry. Po ukończeniu przekatalogowywania katalogu klamrowego pożądana będzie melioracja katalogu alfabetycznego, jak rzeczowego w całości.
- f. W 1961 r. oprawiono 86 wól. czasopism, 221 wól. książek w tym 30 wól. wzmocniono oprawę.
- g. Scontrum całego księgozbioru nie było robione, okresowe scontrum księgozbioru podręcznego ujawniło brak 5 książek. Wzrost frekwencji zwłaszcza młodzieży szkół średnich, nadmiar pracy bibliotekarki i magazynierki w godzinach nasilenia ruchu ułatwia niesolidnym czytelnikom wyniesienie książek z sali.
- 3. Na ogólną liczbę czytelników zarejestrowanych 3159 na Dzielnicy Wola przypada 2264 co jest zjawiskiem bardzo korzystnym, że prawie 72 % naszych czytelników to mieszkańcy Woli. Z pozostałych dzielnic i spoza W-wy 895.

Cełota	240	Mokotów	77
Śródmieście	177	Żoliborz	68
Praga	72	spoza W-wy	207
nieustal.	54		

a. Z zarejestrow. w r. 1961-3159 czytelników było:

studentów	- 1413 / 44,7 % /
młodzieży szkolnej	1088 / 34,4 % /
innych	658 / 20,8 % /

Najliczniejsza grupa studenci - 1413

Politechnika Warszawska - 483

Wydział Mech.-Techn.	-103	Wydział Budownictwo	-26
" Łączność	- 78	" Budow. przemysł.	-14
" Inż. Sanit.	- 41	" Samoch. i Ciągnik.	-16
" Elektryczny	- 39	" Geodezji i Kartogr.	-14
" Chemia	- 39	" Lotniczy	-23
inne	-55		

Uniwersytet Warszawski - 409

Wydział filologia	- 148	Wydział historia	-14
" prawo	- 65	" pedagogika	-11
" Mat.-fiz.	- 32	" ekonom.-polit.	-10
" chemia	- 43	" inne	-54
" biologia	- 32		

Akademia Medyczna -267

Studium Nauczycielskie -77

Szkoła Główna Gosp. Wiej. -42

Szkoła Główna Plan. i Stat. -31

Państw. Szk. Techn. -36

Żeńska Szk. Arch. -19

różne 49

Druga z kolei co do liczebności grupa młodzież szkolna -1088

1. Szkoły ogólnokoszt. - 738

2. " zawodowe - 350

z tych ostatnich : Lic. Pedagog. 65

Techn. Złączności	- 40
Techn. Radiotechn.	- 39
Zasad. Szk. Zawod.	- 29
Techn. Chemiczne	- 19
Techn. Mech. Elektr.	- 19
Techn. Fotochem.	- 12
Techn. Ekonomiczne	- 12
Państwowa Szkoła Pielęgni.	- 14
" " Położnych	- 12
różne inne	95

Ostatnia grupa inni -658

urzędnicy	- 113
nauczyciele	- 994
technicy	- 99
inżynierowie	- 62
bibliotekarze	- 53
oficerowie	-32 32
księgowi	- 21
ekonomiści	- 20
prawnicy	- 18
prac. nauk.	- 15
prac. fizyczni	- 15
lekarze	- 12
laboranci	- 11
elektrycy	- 10
niezatr. udnien.	- 30
inni	- 53

W porównaniu z rokiem ubiegłym przepływ czytelników jest większy o 537 osób, wzrost dwukrotnie większy niż w r. 1960. Wahania w strukturze czytelników w stosunku do roku 1960 są niewielkie. Studentów przybyło 276, młodzieży szkół średnich 190, i innych 70. Różnice dotyczące poszczególnych uczelni, wydziałów, szkół i zawodów są niewielkie i omawianie ich wydaje się nieistotne wobec podanych wyżej bardzo szczegółowych grup.

- b. Ogólna liczba odwiedzin w r. 1961 wynosi 35142, w porównaniu z rokiem 1960 wzrost o 4222 dwukrotnie więcej niż w poprzednim roku. Najwięcej odwiedzin wypadło na studentów - 18648 /53,1 %/ w r. 1960 - 18032/58,3%/ . Na drugim miejscu jest młodzież szkolna - 9575/27,2 %/, w r. 1960 - 6901 /22,3 %/ "Inni" - 6919/ 19,7 %/ w r. 1960 - 5987 /19,4 %/ . Największy wzrost frekwencji widać w grupie młodzieży szkolnej, następnie w grupie "inni" i na trzecim miejscu studenci.

Wzrost frekwencji młodzieży szkolnej jest zjawiskiem, nad którym warty byłoby się zastanowić. Są to czytelnicy bardzo pożądanymi ale wymagający dużej opieki ze strony bibliotekarza, co przy dużym ruchu w naszej Czytelni nie zawsze jest możliwe. Analizując przepływ i frekwencję czytelników w naszej placówce widzimy, że o ile przyrost w przepływie studentów nadal jest duży o tyle w frekwencji maleje, natomiast przyrost frekwencji młodzieży szkolnej jest bardzo znaczny - 2674 odwiedzin. Stąd wniosek, że czytelnicy dorośli - studenci przychodzą do Czytelni, zapisują się, ale częstotliwość ich odwiedzin maleje wskutek braku miejsc bądź gorszych warunków jakie niestety stwarza ruchliwa i absorbująca młodzież szkolna.

Bardzo pożądanym jest zorganizowanie czytelnicy młodzieżowej w naszej dzielnicy tym bardziej, że obserwujemy w dalszym ciągu dużą zwyżkę

- c. frekwencji młodzieży.

- c. Liczba udostępnionych książek i czasopism w r. 1961 wynosi 54020 /w r. 1960 - 45551, w r. 1959 - 40350, w r. 1958 - 31992/ . Jak widzimy liczba udostępnionych książek bardzo poważnie wzrosła. Najwięcej wykorzystano pozycji z 8 /13998/ następnie z 5 /12422/, 6 /7648/, 3 /6311/ itd. Jakże są różnice w stosunku do ub. roku?

W r. 1960 na pierwszym miejscu była 5, w 1961 - 8, drugie miejsce zajęła 5-ka. W pozostałych działach na uwagę zasługuje wzrost wykorzystania 3-ki z 4789 na 6311. Mniejsze jest wykorzystanie działu 61 w r. 1961 - 3472, w r. 1960 - 4261/. Wykorzystanie pozostałych działów prawie równomiernie wzrosło.

Najwięcej są wykorzystywane podręczniki akademickie i szkół średnich oraz wydawnictwa encyklopedyczne i różnego rodzaju słowniki, następnie książki tzw. pomocnicze do studiów oraz wydawnictwa dla samouków.

Z tych ostatnich korzystają zarówno studenci jak młodzież szkół zawod.

- d. Służbę informacyjną prowadzi Czytelnia w oparciu o katalogi

biblioteczne, kartoteki, księgozbiór podręczny, katalogi księgarskie i inne informatory. Porad bibliograficznych udzielono w roku sprawozdawczym 1264, katalogowych i in. - 2120.

- e. Propagandę Czytelni na zewnątrz prowadzimy przy pomocy przygotowanych centralnie afiszów, które rozprowadzamy w szkołach, domach akademickich, domach kultury itp.

Wystaw propagandowych urządzono 8, plakatów 5.

4. Czytelnia współpracuje z Państw. Ośrodkiem Kształcenia Bibliotekarzy. Przy Czytelni pracuje Punkt Konsultacyjny dla uczestników kursów korespond. dla m. st. W-wy. Praktyki odbyło 8 osób. Łącznie 9 wycieczek zwiedziło Czytelnię /224 osoby/ i pojedynczych osób 6.

5. Dwie bibliotekarki ukończyły korespondencyjny kurs bibliotek. z wynikami bardzo dobrymi.

6. Zadania na rok 1961 zarówno jeśli idzie o liczbę czytelników jak i frekwencję Czytelnia wykonała z dużą nadwyżką. Przepływ kadr i wzrastająca stale frekwencja czytelników stwarza duże trudności w obsłudze czytelni ów i w pracach wewnętrznych. Czytelnia jest otwarta również w niedzielę, koleżanki dyżurujące muszą odbierać sobie wolne dni to oczywiście zmniejsza liczbę roboczogodzin. Duży wzrost frekwencji na przestrzeni ostatnich lat, otwarcie placówki w niedzielę spowodowało, że koleżanki są obciążone nadmiernie pracą. Brak norm w tym zakresie duża rozbieżność w wykonywaniu prac w stosunku do koleżanek pracujących w innych czytelniach może budzić niezadowolone. Obec tendencji zwiększonych w frekwencji uzyskanie jeszcze jednego etatu wydaje się niezbędne. Dążeniem naszym, mimo nadmiernej pracy, na rok następny będzie jednak poszerzyć zasięg oddziaływania Czytelni.

Sygnalizowana przeze mnie w r. ub. sprawa uproszczenia techniki udostępniania w czytelniach ma być przedyskutowana w r. 1962, na co bardzo czekamy.

Dn. 27. I. 1962